

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Oslo 17.01.2007

Høring – Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoler ang lovfesting av skoleeiers ansvar for at elevene får nødvendige trykte og digitale læremidler i videregående opplæring

Kristne Friskolers Forbund er interesseorganisasjon for 131 kristne skoler og høyskoler.

KFF registrerte med tilfredshet da Statsbudsjettet for 2007 ble behandlet, at forslaget om å innføre en ordning med gratis læremidler i offentlig skole ble ledsaget av et forslag om økt tilskudd til friskolene til samme. Vi gir Regjeringen honnør for å være seg bevisst likebehandling av offentlig skole og friskoler ved innføringen av kostnadskrevenne reformer selv om det samme ikke skjedde i grunnskolen. Vi håper dette vil være Regjeringens politikk også i framtiden.

KFF mener det er riktig at det offentlige dekker alle utgiftene til videregående opplæring i offentlige skoler. Læremidler bør være gratis for elevene. I friskoler bør det offentlige også dekke helst 100%, men minst 85% som i øvrige tilskuddsordninger. De samlede utgifter ved skoledrift, læremidler og - skolelokaler bør være inkludert.

Vi ser imidlertid store fordeler med at elevene selv eier lærebøker, eventuelt egen PC. Vårt syn er derfor at man i stedet for ensidig å finansiere læremidlene over skolens budsjetter, bør lage ordninger der elevene mottar stipend for selv å kunne kjøpe, og dermed eie, nødvendige læremidler som lærebøker og PC.

I høringsutkast til ny forskrift om utdanningsstøtte for skoleåret 2007/2008 foreslår departementet å innføre et ikke-behovsprøvd stipend til alle elever i videregående opplæring til dekning av utstyr som trengs i opplæringen. Vi mener dette beløpet burde vært satt høyere samtidig som elevene selv da må kjøpe nødvendige læremidler.

Å eie sin egen PC og sine egne lærebøker gir en god, pedagogisk gevinst. Elevene lærer seg å forvalte penger og opptre på en økonomisk fornuftig måte. Det å eie selv stimulerer eleven til å ta bedre vare på lærebøkene. Noen vil kanskje selge dem brukt, mens andre elever vil ta vare på lærebøkene for å ha noe å slå opp i når man senere i livet søker informasjon. Skal man selge og har behandlet tingene bra lærer man at man får mer igjen for dem.

KFF vil advare mot en for sterk fokusering på gratisprinsippet i videregående skole. Vi er vel kjent med at mange offentlige skoler gjennomfører kostbare skoleturer til utlandet, særlig for avgangsklassene. Slike turer kan kun gjennomføres når elevene betaler (det meste av) turen selv.

Både skolene og tilsynsmyndighet i mange fylker har etter det vi erfarer, den forståelse at gratisprinsippet er ivaretatt så lenge utenlandsturene er frivillige og elever som ikke deltar på disse turene, får tilbud om ordinær opplæring på skolen.

Vi tror nok at foreslått lovendring fortsatt vil gi muligheter til å gjennomføre utenlandsturer med egenbetaling selv om vi ikke er sikre på lovforståelsen og på om man ikke vil være strengere med friskolene enn med offentlige skoler fordi friskolene er lettere å kontrollere. Det vil derfor være en fordel om man for opplæringen på videregående nivå, kunne komme fram til en lovtekst som sikrer offentlig finansiering av selve den videregående opplæringen samtidig som loven ikke hindrer at elever kan betale for å oppnå "noe ekstra" .

Dette "noe ekstra" kan være en frivillig studietur til utlandet, en PC av bedre kvalitet enn minimumsstandard, nye lærebøker i stedet for brukte lærebøker osv. Man oppnår ikke bedre resultater i opplæringen ved å hindre muligheten til å gjennomføre utenlandsturer og hindre elever i å eie sine egne kvalitets-læremidler.

Sekundært vil vi få uttrykke at om ordningen med gratis læremidler i offentlig skole innføres, må tilsvarende ordninger innføres i friskoler og midler til dette må tilføres. Dessverre er ikke de bevilgninger som til nå er gitt verken til offentlige eller friskoler tilstrekkelig til å kunne sørge for f.eks fri tilgang til egen pc for alle elever. Foreslått endring i friskoleloven ivaretar en likebehandling mellom offentlig skole og friskoler, men ikke selve behovet for midler selvfølgelig.

Vi støtter at bestemmelsen ikke skal gjelde 6A-skoler. Vi forutsetter at endringene for parallell-skolene ikke får konsekvenser for tilskudsordningen for 6A-skolene.

Vi viser for øvrig til vår høringsuttalelse om forslag til endringer i friskoleloven, innsendt 02.01.2007.

Med vennlig hilsen for KFF

Torgeir Flateby
generalsekretær

Helge Vatne
seniorrådgiver